
SAVANA

„Byla bych ráda, kdyby ses podíval do dětského pokoje, Georgi.“

„Co je s ním?“

„Nevím.“

„Tak vidíš.“

„Chci jen, aby sis ho prohlédl, nebo zavolal psychologa.“

„Co má psycholog co společného s dětským pokojem?“

„To víš sám nejlíp.“ Lydia se zastavila uprostřed kuchyně a přihlížela, jak si sporák pobrukuje a kuchtí večeri pro čtyři.

„Prostě mi to tam teď připadá nějaké divné.“

„Dobrá, půjdem se na to podívat.“

Šli chodbou svého dokonale odhlučněného Domu rodinné pohody, jehož zařízení je přišlo na třicet tisíc dolarů, domu, který je oblékal, krmil, kolébal je před spaním, hrál jim, zpíval jim a byl na ně hodný. Cestou někde aktivovali senzor a světlo v dětském pokoji se rozsvítilo, sotva se přiblížili tři metry od něj. Za jejich zády obdobně tiše a automaticky zhasínala světla v chodbách.

„Tak co se ti nezdá?“ zeptal se George Hadley.

Stáli na rákosové podlaze dětského pokoje velkého dvanáct krát dvanáct se stropem devět metrů vysoko. Pokoj představoval polovinu nákladů na celý dům. „Na našich dětech přece nebudeme šetřit,“ prohlašoval tenkrát George.

Pokoj mlčel. Byl pustý jako lesní palouk v parném poledni. Zdi byly dvojrozměrné a holé. Když však George a Lydia Had-

leyovi chvíli vyčkávali uprostřed, stěny zabzučely a začaly mizet jakoby v křišťálové dálce. Ve zlomcích vteřiny z nich vystoupila trojrozměrná africká savana, barevně reprodukováná do posledního obláčku a stébla slámy. Strop se proměnil v klenutou oblohu spalovanou žhavým sluncem.

George Hadley cítil, jak mu na čele vyráží pot.

„Pojď z toho slunce,“ řekl. „Tohle už je až moc opravdové. Ale stejně nechápu, co tě na tom znepokojuje.“

„Zůstaň ještě chvílku a uvidíš,“ zamumlala.

Na dvojici uprostřed spálené savany začaly skryté odorofony foukat závoj pachů. Horkou slaměnou vůni lví trávy, chladně zelenou vůni skrytého napajedla, ostrý rzivý pach zvířat, závany prachu připomínající v rozpáleném vzduchu vůni papriky. Přidaly se zvuky: vzdálený dusot antilopích kopýtek v udusané trávě, papírový šustot supích křídel. Oblohou prolétl stín a zamihotal se na Georgově zvednutém, zpoceném obličejí.

„Odporná stvoření,“ zaslechl svou ženu.

„Supové.“

„Podívej, tamhle vzadu v dálce jsou lvi. Teď jdou k napajedlu. Zrovna něco sežrali,“ říkala Lydia. „Ráda bych věděla co.“

„Nějaké zvíře.“ George Hadley si před palčivým světlem dlaní stínil přimhouřené oči. „Třeba zebra nebo žirafí mládě.“

„Jsi si jistý?“ V Lydiině hlase zaznamenal podivnou úzkost.

„Ne, na to už je trochu pozdě,“ opáčil pobaveně. „Nevidím tam nic než ohlodané kosti a snášejí se tam supi, aby obrali poslední zbytky.“

„Slyšel jsi ten výkřik?“ zeptala se.

„Ne.“

„Asi před minutou?“

„Bohužel ne.“

Lvi se blížili k nim. George Hadleyho opět zaplavil obdiv k technickému géniovi, který tenhle pokoj vymyslel. Zázračně působivý, přitom za směšně nízkou cenu. Měla by ho mít každá

rodina. Občas sice člověka vystrašil svou naprostou přesností, někdy mu přeběhl mráz po zádech, ale většinou si všichni užili spoustu psiny. Nejen syn s dcerkou, ale i on sám, když dostal chuť odskočit si na chvílku do vzdálené země nebo být rychle někde jinde. Stačil mžik – a přání se splnilo.

Lvi byli už skoro u nich, pět metrů daleko a tak opravdoví, tak přízračně a horečnatě opravdoví, že člověk téměř cítil na dlani hrubou srst a v ústech pach jejich vyhřátých zaprášených kožichů. Nažloutlá barva připomínala žluť skvostných francouzských gobelínů, připomínala žluť lví srsti a letní trávy, připomínala chropot lvího dechu ze splených plic za tichého poledne, pach masa z pootevřené slintající tlamy.

Lvi se zastavili a pozorovali George a Lydii strašnými zeleňožlutými očima.

„Pozor!“ zaječela Lydia.

Lvi se rozběhli k nim.

Lydia se otočila a utekla. George instinktivně vyrazil za ní. Zabouchl za sebou dveře, zůstal stát v chodbě a rozesmál se, zatímco ona polykala slzy. Jejich rozdílná reakce je vzájemně zaskočila.

„Georgi!“

„Lydie! Ty moje malá!“

„Málem nás sežrali!“

„Vždyť jsou to stěny, Lydie, nezapomeň, křišťálové stěny, nic víc. Vypadají opravdově, to musím přiznat – úplná Afrika v domě –, ale je to jen prostorový, superpohotový, vysoce citlivý barevný film a mentální snímáče na pásce za skleněnými přepážkami. Pouhá odorofonie a sonie. Tu máš, vezmi si kapesník.“

„Bojím se.“ Přitiskla se k němu a usedavě se rozplakala. „Viděls to? Cítils to? Je to až příliš skutečné.“

„Ale, Lydie...“

„Musíš Wendy a Peterovi zakázat, aby si četli o Africe.“

„Jistě, samozřejmě.“ Poplácál ji po zádech.

„Slibuješ?“

„Ovšem.“

„A ten dětský pokoj na pár dnů zamkni, než si uklidním nervy.“

„Přece víš, že Peter se o tomhle vůbec odmítá bavit. Vzpomeň si, jak vyváděl, když jsem ho chtěl před měsícem potrestat a zamkl jsem dětský pokoj jen na pár hodin! A Wendy jakby smet. Ten pokoj je pro ně všechno.“

„Musíme ho zamknout a hotovo.“

„Dobře.“ Bez velkého nadšení otočil klíčem v zámku obrovských dveří. „Příliš jsi pracovala. Potřebuješ si odpočinout.“

„Nevím – opravdu nevím,“ zavrtěla hlavou, vysmrkala se a usedla do křesla, které ji okamžitě začalo houpat a konejšit. „Možná že naopak nemám dost práce. Možná že mi zbývá mnoho času na přemýšlení. Co kdybychom celý dům na pár dní zamkli a vzali si dovolenou?“

„Ty mi chceš zase smažit vajíčka?“

Přikývla.

„A zašívát mi ponožky?“

Prudce přikývla a v očích měla slzy.

„A zametat podlahu?“

„Ano, ano – opravdu.“

„Ale já myslel, že jsme dům koupili právě proto, abychom nic dělat nemuseli!“

„A v tom to vězí. Připadá mi, že sem nepatřím. Dům vám nahradil manželku, matku i chůvu. Copak se mohu vyrovnat africké savaně? Copak dokážu vykoupat a vydrbat děti tak rychle a důkladně jako automatická mycí lázeň? Nedokážu. A nejde jen o mě. Jde i o tebe. Poslední dobou jsi příšerně nervózní.“

„Asi hodně kouřím.“

„Vypadá to, jako kdybys nevěděl, co si máš v tomhle domě počít. Každé ráno o něco víc kouříš, každé odpoledne o něco víc piješ a každý večer potřebuješ o něco silnější dávku sedativ. Začínáš si taky připadat zbytečný.“

„Vážně?“ Zarazil se a snažil se prozkoumat vlastní pocity.

„Proboha, Georgi!“ Pohlédla mu přes rameno na dveře dětského pokoje. „Nemohou ti lvi odtamtud vyrazit?“

Otočil se na dveře a všiml si, že se zachvěly, jako kdyby na ně z druhé strany něco skočilo.

„Ovšemže ne,“ uklidňoval ji.

U večere seděli sami, protože Wendy a Peter videofonovali z jedinečného plastového lunaparku na opačném konci města, že se trochu zdrží a aby jedli bez nich. A tak George Hadley pobaveně přihlížel, jak stůl v jídelně vydává ze svého mechanizovaného nitra talíře s teplým jídlem.

„Zapomněli jsme na kečup,“ podotkl.

„Promiňte,“ pípl tenký hlásek uvnitř stolu a objevil se kečup.

Pokud jde o dětský pokoj, přemítal George Hadley, dětem neublíží, když ho načas zamknu. Čeho je moc, toho je příliš. A děti očividně tráví v Africe neúměrně mnoho času. To slunce. Dosud je cítil na zátylku jako horkou tlapu. A ti lvi. Pach krve. Jak pozoruhodně ten dětský pokoj dokáže zachytit telepatické emanace dětské mysli a do puntíku reprodukovat skutečnost podle jejich přání. Děti si představí lva, a objeví se lev. Děti si představí zebra, a objeví se zebra. Slunce – a září slunce. Žirafu – a je tu žirafa. Smrt – a je tu smrt.

Zvláště to poslední. Bez požitku žvýkal maso, které mu stůl nakrájel. Proč se obírají smrtí? Wendy a Peter jsou přece hrozně malí na to, aby je napadaly myšlenky o smrti. Ale ne, na to vlastně člověk nikdy příliš mladý není. Přeje ji někomu jinému už dávno předtím, než se jí sám začne bát. Když mu byly dva roky, střílel po lidech pistolkou na kapsle.

Ale tohle – ta rozlehlá, rozpálená africká savana – ta příšerná smrt ve lví tlamě? A opakuje se znovu a znovu.

„Kam jdeš?“

Ani Lydii neodpověděl. Zamýšleně se šinul do dětského

pokoje a světla se před ním rozsvěcovala, za ním temněla. Přiložil ucho ke dveřím. Kdesi zařval lev.

Odemkl a otevřel. Těsně předtím, než vstoupil, uslyšel vzdálený výkřik. Odpověděl mu řev lvů, který rychle utichl.

Vešel do Afriky. Kolikrát za poslední rok otevřel tyhle dveře a našel Kraj divů, Alenku, Paželvu, Aláddína s jeho kouzelnou lampou, Hastroše v zemi Oz nebo doktora Bolíto, nebo uviděl krávu, jak skáče přes velice opravdově vypadající měsíc – všechny ty roztomilé smyšlenůstky pohádkového světa. Kolikrát zahlédl letícího Pegasa, spatřil fontány ohňostroje nebo slyšel zpívat andělské kůry. Do toho najednou žlutá rozpálená Afrika, sálající výheň a vražedné vedro. Snad má Lydia pravdu. Děti si vážně potřebují odpočinout od fantazie, která začíná být na desetileté hlavičky kapku příliš skutečná. Neuškodí, když si dítě trénuje mozek gymnastickými skoky z fantazie do fantazie, ale pokud se vnímavá dětská duše upne k jedné jediné představě...? Z odstupů času mu připadalo, že už celý měsíc slyší rvát lvy a jejich silný pach se táhne až ke dveřím pracovny. Měl však příliš mnoho práce, aby tomu věnoval pozornost.

George Hadley stál osaměle na trávě africké savany. Lvi vzhledli od žrádla a pozorovali ho. Iluzi narušovaly jen otevřené dveře, kterými v dálce za temnou chodbou viděl jako v rámečku svou ženu, jak zadumaně dojídá večeři.

„Jděte pryč,“ řekl lvům.

Neodešli.

Znal přesně princip pokoje. Stěny měly zobrazit jeho představu.

„Chci Aláddína s lampou,“ utrl se.

Zůstala savana i se lvy.

„Dělej! Chci Alláddína!“ prohlásil důrazně.

Nestalo se nic. Lvi si něco mrmlali do rozpálených kožichů.

„Alláddína!“

Vrátil se do jídelny. „Ten pitomý pokoj se asi porouchal,“ řekl. „Nereaguje.“

„Anebo...“

„Nebo co...?“

„Nebo reagovat nemůže,“ pokračovala Lydia, „protože děti už myslí na Afriku a lvy a zabíjení tak dlouho, že pokoj nedokáže vybočit ze zaběhnutých kolejí.“

„Možná.“

„Nebo ho tak Peter schválně nastavil.“

„Nastavil?“

„Třeba se povrtal v přístrojích a seřídil si je po svém.“

„Peter se v nich nevyzná.“

„Na deset let má rozumu až moc. Jeho IQ...“

„I přesto...“

„Ahoj, mami. Ahoj, tati.“

Hadleyovi se otočili. Wendy a Peter vcházeli domovními dveřmi, tváře růžovoučké jako bonbony, oči jako jasně modré achátky, ze svetříků jim po letu ve vrtulníku dýchala vůně ozonu. Drželi se za ruce.

„Přišli jste právě k večeři,“ prohlásili oba rodiče současně.

„Úplně jsme se přecpali párky v rohlíku a jahodovou zmrzlinou,“ bránily se děti. „Ale můžeme vám dělat u stolu společnost.“

„Ano, sedněte si a povězte nám něco o dětském pokoji,“ vyzval je George Hadley.

Bratr se sestrou na něj překvapeně zamrkali a podívali se po sobě. „O našem pokoji?“

„O Africe a všem ostatním,“ zahlaholil se strojenou žoviálností otec.

„Nerozumím ti,“ řekl Peter.

„S maminkou jsme zrovna cestovali Afrikou s prutem a navijákem. Tom Swift a jeho elektrický lev,“ řekl George Hadley.

„V našem pokoji žádná Afrika není,“ prohlásil Peter nevinně.

„Ale no tak, Petere. Přece jsme to viděli.“

„Na žádnou Afriku se nepamatuju,“ otočil se Peter na Wendy. „Ty ano?“

„Ne.“

„Doběhni se tam podívat a přijď nám říct.“

Poslechla.

„Wendy, hned se vrať!“ zavolal na ni otec, ale už byla pryč. Světla v domě ji sledovala jako hejno světlušek. Příliš pozdě si uvědomil, že po poslední návštěvě zapomněl dveře do dětského pokoje zamknout.

„Wendy se jen podívá a poví vám, co tam je,“ uklidňoval je Peter.

„Mně nic vykládat nemusí. Před chvílí jsem to viděl.“

„Určitě se pleteš, tati.“

„Nepletu. Pojď se mnou.“

Ale Wendy už přiběhla zpátky. „Není tam Afrika,“ odfukovala.

„Tak se na to podíváme,“ řekl George Hadley.

Všichni společně prošli chodbou a otevřeli dveře dětského pokoje.

Před nimi se rozkládala purpurová hora a nádherný zelený les, protékala jím půvabná řeka, vysoké hlásky zpívaly a zpoza stromů na ně pokukovala Rima, půvabná a záhadná, s pestrými chomáči motýlů jako ožvlými květinami ve vlasech. Africká savana zmizela. Lvi také. Jen Rima zpívala píseň tak krásnou, až to vhánělo slzy do očí.

George Hadley hleděl na změněnou scénu. „Jděte si lehnout,“ nařídil dětem.

Otevřely ústa.

„Slyšely jste dobře,“ řekl.

Odešly do vzduchové kabinky, odkud je proud vzduchu jako uschlé listí vynesl vývěvou vzhůru do jejich ložnic.

George Hadley prošel zpívajícím hájem a v rohu, kde bývali lvi, cosi zvedl. Pomalu se vracel k ženě.

„Co je to?“ zeptala se.

„Moje stará náprsní taška,“ odpověděl.

Napřáhl ruku. Odřená kůže páchla horkou trávou a lvy.

Byla potřísněná slinami, ohryzaná a po obou stranách zama-
zaná krví.

Zavřel dveře dětského pokoje a pečlivě je zamkl.

Uprostřed noci stále ještě nemohl usnout a věděl, že ani jeho
žena nespí. „Myslíš, že to změnila Wendy?“ zeptala se nakonec
do tmy.

„Určitě.“

„Přeměnila savanu na les a lvy nahradila Rimou?“

„Jistě.“

„Proč?“

„Nevím. Ale neodemknu ten pokoj, dokud to nezjistím.“

„Jak se tam dostala tvoje náprsní taška?“

„Ničemu nerozumím,“ odpověděl, „jen mě začíná mrzet, že
jsme dětem ten pokoj koupili. Pokud mají náběh k neuróze,
potom takováhle zábava...“

„Má jim pomoci, aby si neurózy zdravě odbourávaly.“

„Začínám o tom pochybovat.“ Zíral do stropu.

„Dali jsme dětem všechno, co chtěly. A takhle se nám od-
vděčují – tajnůstkářstvím, neposlušností?“

„Kdo to jenom řekl, že děti jsou jako koberec a občas po-
třebují přišlápnout? Jedinkrát jsme je neplácli. Jsou nesnesi-
telné, přiznejme si to. Přicházejí si a odcházejí, kdy se jim zlíbí.
Jednají s námi jako s dětmi. Jsou rozmazlené – a my taky.“

„Chovají se tak divně od té doby, cos jim před pár měsíci
nedovolil letět naší raketou do New Yorku.“

„Vysvětlil jsem jim přece, že nejsou dost velcí, aby to zvládli
sami.“

„Ale přesto jsem si všimla, že se k nám od té doby chovají
vysloveně chladně.“

„Myslím, že hned zítra ráno pozvu Davida McCleana, aby
se přišel podívat na Afriku.“

„Teď už tam není Afrika, ale Země zelených zámků a Rima.“

„Mám takové tušení, že to do té doby Afrika zase bude.“

O chvílku později uslyšeli výkřiky. Dva lidé dole v přízemí ječeli hrůzou. Pak se ozval řev lvů.

„Wendy a Peter nespí,“ vydechla Lydia.

Ležel v posteli a srdce mu bušilo. „Ne,“ přisvědčil. „Vloupali se do dětského pokoje.“

„Ty výkřiky jsou mi nějak povědomé.“

„Vážně?“

„Ano, hrozně povědomé.“

Ačkoliv se jejich postele snažily ze všech sil, trvalo ještě další hodinu, než ty dva dospělé ukořímaly ke spánku. Noční vzduch páchl po kočkách.

„Tati?“ ozval se Peter.

„Ano?“

Peter si prohlížel špičky bot. Otcí a matce se už nedíval do očí. „Že nechceš ten pokoj zamknout nadobro?“

„To záleží na jistých okolnostech.“

„Na jakých?“ vyštěkl Peter.

„Na tobě a na tvé sestřičce. Kdybyste tu Afriku prokládali nějakou změnou – třeba Švédskem, Dánskem nebo Čínou...“

„Myslel jsem, že si můžeme hrát, jak sami chceme.“

„V rozumných mezích.“

„A co je špatného na Africe, tati?“

„Ale, takže teď už přiznáváš, že jste si vykouzlili savanu, co?“

„Byl bych nerad, kdyby se měl dětský pokoj pořád zamykat,“ prohlásil Peter chladně.

„Když už o tom mluvíme, uvažovali jsme o tom, že asi tak na měsíc vypneme celý dům. Budeme žít zase prostě a jeden pro druhého.“

„No, to je ale příšerný nápad! To bych si zase sám musel zavazovat boty místo zavazovače? A sám bych si musel čistit zuby. Sám se koupat a česat?“

„Nemyslíš, že by to mohla být pro změnu legrace?“